

er smuglet en Conducteur ind paa Bredløselille, en saadan Mand, som kommer engang imellem og seer Bygningerne efter, men som forresten ikke har meget Andet at gjøre end at tage imod den Løn, han faaer. Idet jeg nævner Fængslerne, der allerede af den ærede første Taler ere blevne omtalte som i det Hele meget kostbare — man kan godt sige: overordentlig kostbare, men det vil jeg ikke her bringe til Overveielse — vil jeg gjøre opmærksom paa, at vi nu i indværende Aar omtrent have affluttet det Arbeide, som er foretaget for i det Hele at bringe Fængslerne i den Skikkelse, hvori de skulle være, og jeg troer ogsaa, at man kan sige, at de nu, naar den nye Straffelov træder i Virksomhed, vilde være rigeligt store. Det vil derfor nu være paa Tiden. — og jeg troer, at den høitæredede Finantsminister dermed vil gjøre os og sig en Tjeneste — at danne en Commission for at see, hvorvidt det Arbeide er lykkes, hvorfor en Commission til en vis Grad var Udgangspunkt for nogle Aar siden. Hvad Bredløselille angaaer, skal man huske paa, at denne Anstalts Indretning her i Landet er et Experiment og et meget vigtigt Experiment. Jeg vil haabe, at der ved Bredløselille holdes en fuldstændig nøie og daglig Fortegnelse over alle de forskjellige Bemærkninger, man har at gjøre med Hensyn til Fængernes Maade at være paa i Fængslet og deres Behandling. Det er naturligt og kan vist ikke undgaaes, at de ikke blive aldeles eens behandlede, men at der findes en ikke ganske ringe Afvigelse Sted med Hensyn til deres Behandling, og det vilde være nyttigt, om man fik det at vide, men Spørgsmaalet er, om alle disse Afvigelser ere af en saadan Art, at den lempeligere Maade at behandle den Ene paa fremfor den Anden, er begrundet i, at hans personlige Bessaffenhed maastee kræver det. Det kan være, at dette er rigtigt; men det er nødvendigt, at det bliver nøiagtigt paapeget, saa at man faaer det at see. Dette lykkes imidlertid ikke saa godt, som naar en Commission sendes hen der paa Stedet, seer efter og læser, hvad jeg venter at finde der, hvis jeg kom der, en fuldstændig Journal fra Dag til anden. Vi holde jo Lærere ved Fængslerne, som skulle bidrage til at udvikle Fængernes intellektuelle

Væren og deres moralske Bessaffenhed, saavidt det kan see gennem saadanne Lærere, og det er ogsaa meget vigtigt at see, hvilken Virkning dette noget kostbare System har. Vi skulle vel lægge Mærke til, at det hele Fængselsystem, der her er Tale om, tildeels er begrundet paa, at medens Afsondringen af de maadeligere Elementer blandt Fangerne skal være fuldstændig, saa skulle de derimod drages til det bedre Selskab ved Omgang med Personer, som nærme sig til dem. Ved de tidligere Fængsler af den Art, som vi have taget til Model, har man ikke behøvet at lønne Folk for at udføre denne Pligt, der er hyderst vanskelig at udføre, men vi have ikke kunnet vente, navnlig ikke ved Fængsler som f. Ex. Bredløselille, der er sjerntliggende, at drage saadanne Personer i nærmere Forbindelse med Fangerne, som gjøre dette af egen Drift og egen Tilskyndelse. Vi have altsaa maattet lønne Folk for at udføre denne Pligt; men nu er det hyderst vigtigt at see, om disse lønne Folk udføre deres Hverv paa en heldig Maade, og om de holde en nøiagtig Regnskabsbog over, hvad de gjøre. Man kan vel sige: Ja, men selv om de ikke ville gjøre det, kunne de dog skrive op, som om de havde gjort det. Jeg har imidlertid en bedre Tro til enhver Directeur; jeg holder mig overbevist om, at, naar jeg kommer i et saadant Fængsel og seer en nøiagtig Dagbog fra Dag til Dag over, hvad der foregaaer, en Bog, som fra Tid til anden underskrives af Directeuren, der indestaer for Sandheden, saa forholder det sig rigtigt. Man maa vel lægge Mærke til, at det vilde være umaadelig farligt, om det ikke var saaledes, efterdem Fangerne selv snart vilde komme til at stue igennem, at der var Noget i disse Forhold, som ikke var correct, og vilde komme til at føle, at der var Noget, som de og Directeuren skjulte med hverandre for den hdre Verden, og dette vilde jo, istedetfor at forhøje deres Moralitet, forværre den.

Jeg har seet, at Bibliotekskatalogerne skulle trykkes, og det er vistnok overmaade heldigt; men da der er Saamange heri Thinget, der lægge Vægt paa at følge de Tilskyndelser, der komme fra Sverrig, saa vil jeg henlede